

ย คติชนหมู่บ้านถ้ำทองหลาง อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา

1. มุขปาฐะ

1.2 คำทุกภาษา

1.2.1 คำดำ

- 1.2.1.1 ไ้อ์สัส (ฉลอง ประสมกิจ ให้ข้อมูลเมื่อ 10 พฤษภาคม)
- 1.2.1.2 ไ้อ์เหยย (ฉลอง ประสมกิจ ให้ข้อมูลเมื่อ 10 พฤษภาคม)
- 1.2.1.3 ไ้อ์นรก (สว่าง นราคม ให้ข้อมูลเมื่อ 10 พฤษภาคม)
- 1.2.1.4 อีชาติเปรด (สว่าง นราคม ให้ข้อมูลเมื่อ 10 พฤษภาคม)
- 1.2.1.5 อีชาติหมา (สว่าง นราคม ให้ข้อมูลเมื่อ 10 พฤษภาคม)
- 1.2.1.6 ไ้อ์ควาย (สว่าง นราคม ให้ข้อมูลเมื่อ 10 พฤษภาคม)
- 1.2.1.7 ไ้อ์ผีตายโหง (รัตนา คะเนิงการ ให้ข้อมูลเมื่อ 10 พฤษภาคม)
- 1.2.1.8 ไ้อ์อุบาด (รัตนา คะเนิงการ ให้ข้อมูลเมื่อ 10 พฤษภาคม)
- 1.2.1.9 ไ้อ์หน้าเปรด (ศรายุทธ ศิริวัชร์ ให้ข้อมูลเมื่อ 10 พฤษภาคม)
- 1.2.1.10 อีผีเปรด (ศรายุทธ ศิริวัชร์ ให้ข้อมูลเมื่อ 10 พฤษภาคม)
- 1.2.1.11 ไปเปลว (พงษ์พัฒน์ นิมนงค์ ให้ข้อมูลเมื่อ 10 พฤษภาคม)
- 1.2.1.13 ไ้อ์สาละเลว (พงษ์พัฒน์ นิมนงค์ ให้ข้อมูลเมื่อ 10 พฤษภาคม)
- 1.2.1.14 อีปลวก (พงษ์พัฒน์ นิมนงค์ ให้ข้อมูลเมื่อ 10 พฤษภาคม)

1.2.2 คำแขง

- 1.2.2.1 ไปตายโหงตะมึง (สำเร็จ นราคม ให้ข้อมูลเมื่อ 12 พฤษภาคม)
- 1.2.2.2 ไปเปลวไ้อ์สัส (สำเร็จ นราคม ให้ข้อมูลเมื่อ 12 พฤษภาคม)
- 1.2.2.3 ขอให้มีงตายไวไว (เจนจิรา บันทอง ให้ข้อมูลเมื่อ 12 พฤษภาคม)
- 1.2.2.4 ให้ลืบหายทั้งตระกูล (เจนจิรา บันทอง ให้ข้อมูลเมื่อ 12 พฤษภาคม)
- 1.2.2.5 ทำไรอย่าให้เจริญ (จุฑาวรรณ สรรพเจริญ ให้ข้อมูลเมื่อ 12 พฤษภาคม)
- 1.2.2.6 ขออย่าให้มีความสุข (จุฑาวรรณ สรรพเจริญ ให้ข้อมูลเมื่อ 12 พฤษภาคม)
- 1.2.2.7 ขอให้หนีเนา ดอนเนา (เปี่ยมภรณ์ ศรีสงคราม ให้ข้อมูลเมื่อ 12 พฤษภาคม)
- 1.2.2.8 ขอให้ปากเท่ารูเข็ม (เปี่ยมภรณ์ ศรีสงคราม ให้ข้อมูลเมื่อ 12 พฤษภาคม)
- 1.2.2.9 ขอให้ถูกรถชนตาย (สุภาวดี เพิ่มพูน ให้ข้อมูลเมื่อ 12 พฤษภาคม)
- 1.2.2.10 ขอให้ตายโหงกันทั้งบ้าน (สุภาวดี เพิ่มพูน ให้ข้อมูลเมื่อ 12 พฤษภาคม)

1.3 คำพังเพย

- 1.3.1 กงเกวียนกำเกวียน (อลงกรณ์ หินน้อย ให้ข้อมูลเมื่อ 14 พฤษภาคม)
- 1.3.2 เข้าตายเข้าเข็ม (อลงกรณ์ หินน้อย ให้ข้อมูลเมื่อ 14 พฤษภาคม)
- 1.3.3 เข้าตามตรอก ออกตามประตู (อมรทิพย์ ชัยวัชร์ ให้ข้อมูลเมื่อ 14 พฤษภาคม)
- 1.3.4 โคน้ำชอบกินหญ้าอ่อน (อมรทิพย์ ชัยวัชร์ ให้ข้อมูลเมื่อ 14 พฤษภาคม)
- 1.3.5 คางคกขึ้นวอด (ปฏิพัชร เพ็ชรศิริ ให้ข้อมูลเมื่อ 14 พฤษภาคม)
- 1.3.6 ดัดหางปลอยวัด (ปฏิพัชร เพ็ชรศิริ ให้ข้อมูลเมื่อ 14 พฤษภาคม)
- 1.3.7 ปากกัดตีนถีบ (ปิยพัชร วรจักรสุ ให้ข้อมูลเมื่อ 14 พฤษภาคม)
- 1.3.8 นกสองหัว (ปิยพัชร วรจักรสุ ให้ข้อมูลเมื่อ 14 พฤษภาคม)
- 1.3.9 ไม่ดูตามาตาเรือ (สุจินตรา ถนัดกิจ ให้ข้อมูลเมื่อ 14 พฤษภาคม)
- 1.3.10 ยกภูเขาออกจากอก (สุจินตรา ถนัดกิจ ให้ข้อมูลเมื่อ 14 พฤษภาคม)
- 1.3.11 ลูกผีลูกคน (อารี คงแก้ว ให้ข้อมูลเมื่อ 14 พฤษภาคม)
- 1.3.12 หน้าสิ่วหน้าขวาน (อารี คงแก้ว ให้ข้อมูลเมื่อ 14 พฤษภาคม)
- 1.3.13 หาเหาใส่หัว (หนึ่งฤทัย ประสมกิจ ให้ข้อมูลเมื่อ 14 พฤษภาคม)
- 1.3.14 ปิดทองหลังพระ (หนึ่งฤทัย ประสมกิจ ให้ข้อมูลเมื่อ 14 พฤษภาคม)
- 1.3.15 ข้าได้ปราศของเลมงาม (ลลิตา ประสมกิจ ให้ข้อมูลเมื่อ 14 พฤษภาคม)
- 1.3.16 กินบนเรือนขึ้นหลังคา (ลลิตา ประสมกิจ ให้ข้อมูลเมื่อ 14 พฤษภาคม)
- 1.3.17 คาหนังคาเขา (ภาณุพงษ์ หินวีระ ให้ข้อมูลเมื่อ 14 พฤษภาคม)
- 1.3.18 กินปูนร้อนท้อง (ภาณุพงษ์ หินวีระ ให้ข้อมูลเมื่อ 14 พฤษภาคม)
- 1.3.19 กิ่งทองใบหยก (ศุภราภรณ์ ชันคำ ให้ข้อมูลเมื่อ 14 พฤษภาคม)
- 1.3.20 กิ่งก่าได้ทอง (ศุภราภรณ์ ชันคำ ให้ข้อมูลเมื่อ 14 พฤษภาคม)

1.4 คำสาบาน

- 1.4.1 ขอให้ฟ้าดินเป็นพยาน (ชนาภา คำวร ให้ข้อมูลเมื่อ 15 พฤศจิกายน)
- 1.4.2 หากผิดคำสัญญาขอให้มือนเป็นไป (ชนาภา คำวร ให้ข้อมูลเมื่อ 15 พฤศจิกายน)
- 1.4.3 ถ้าโกหกขอให้โดนรถชนตาย (นวลลลอ ประสมกิจ ให้ข้อมูลเมื่อ 15 พฤศจิกายน)
- 1.4.4 ถ้าไม่ซื่อสัตย์ขอให้ครอบครัววิบัติ (นวลลลอ ประสมกิจ ให้ข้อมูลเมื่อ 15 พฤศจิกายน)
- 1.4.5 หากหลงไม่จริงขอให้ฟ้าผ่าต่อหน้า (เกศราภรณ์ แสงสี ให้ข้อมูลเมื่อ 15 พฤศจิกายน)

1.5 คำอธิษฐาน

- 1.5.1 ขอให้ชีวิตเจอแต่สิ่งดี (ฉลอง ประสมกิจ ให้ข้อมูลเมื่อ 16 พฤศจิกายน)
- 1.5.2 ขอให้มีความสุข ความเจริญ (รัตนา คะเนิงการ ให้ข้อมูลเมื่อ 16 พฤศจิกายน)
- 1.5.3 ขอให้เจอเนื้อคู่ที่ดี (รัตนา คะเนิงการ ให้ข้อมูลเมื่อ 16 พฤศจิกายน)
- 1.5.4 ขอให้เงินทองไหลมาเทมา (หนึ่งฤทัย ประสมกิจ ให้ข้อมูลเมื่อ 16 พฤศจิกายน)

1.6 คำอวยพร

- 1.6.1 ขอให้มีความสุข ความเจริญ (นวลลลอ ประสมกิจ ให้ข้อมูลเมื่อ 16 พฤศจิกายน)
- 1.6.2 ขอให้ครอบครัวอยู่เย็นเป็นสุข (นวลลลอ ประสมกิจ ให้ข้อมูลเมื่อ 16 พฤศจิกายน)
- 1.6.3 ขอให้อยู่ เย็น เป็นสุข (เกศราภรณ์ แสงสี ให้ข้อมูลเมื่อ 16 พฤศจิกายน)
- 1.6.4 ขอให้ทำมาค้าขายดีเงินทองไหลมาเทมา (สว่าง นราคม ให้ข้อมูลเมื่อ 16 พฤศจิกายน)
- 1.6.5 ขอให้มีความสุขกายสุขใจ (สว่าง นราคม ให้ข้อมูลเมื่อ 16 พฤศจิกายน)

1.7 คำอุทิศ

- 1.7.1 ขอให้ผลบุญส่วนกุศลที่หนูได้กระทำมาในวันนี้ ช่วยส่งให้ถึงเจ้ากรรมนายเวรและบรรพบุรุษทั้งหลายที่รู้จักก็ดี ไม่รู้จักก็ดีจงมารับส่วนบุญกุศลที่ลูกหลานได้ทำให้ และส่งให้ถึงเจ้ากรรมนายเวร สัพพัชร์ทั้งหลายจงมารับเอาส่วนบุญกุศลนี้เทอญ (ลลิตา ประสมกิจ ให้ข้อมูลเมื่อ 16 พฤศจิกายน)

1.12 นิทาน

1.12.1 เรื่องนางหงส์ กาลครั้งหนึ่ง มีชาย 2 คน ชื่อนายเต่า และนายเต่า เป็นเพื่อนรักกัน แต่มีอายุต่างกันคือนายเต่า มีอายุมากกว่านายเต่าหลายปี นายเต่ามีลูกสาวสวย ชื่อ "นางหงส์" นายเต่า เป็นคนรูปหล่อ และนิสัยดี ไม่ได้เต่าแก่ตามชื่อ นายเต่าเห็นว่าเป็นคนมีหลักฐานมั่นคง จึงตัดสินใจยกสาวให้ เพราะลูกสาวจะได้เป็นฝั่งเป็นฝา พอถึงวันฤกษ์ดีนายเต่าก็ยกขบวน ชันหมากมายังบ้านนายเต่า แต่เมื่อนางหงส์ได้ยินว่านายเต่าจะมาสู่ขอตัวเอง นางก็คิดว่า นายเต่าคงเป็นคนแก่เตี้ยไม่เจียมตัว เธอจึงด่านายเต่า ประภาควางจะไม่ยอมแต่งงานกับนายเต่าเด็ดขาด นายเต่าโกรธจัดจึงเหวี่ยงขันหมากทิ้ง จนกลายเป็นเขาขันหมาก ส่วน นายเต่าไม่หลงสาว จึงเตะกระโถกคว่ำลงไปกลายเป็นเขากระโถกคว่ำในปัจจุบัน หลายวันต่อมา นางหงส์ไปเที่ยวในนางวันดี นางแอบเห็นนายเต่าเข้าจึงตกตะลึงเพราะนาย เต่า ยังเป็นหนุ่ม รูปหล่อ ไม่แก่เหมือนชื่อ นางเสียใจ จึงกลับมาจัดข้าวตอกดอกไม้เดินทางไปขอขมาต่อนายเต่า ฝ่ายนายเต่ายังไม่หายโกรธ และเมื่อนางหงส์มาขอขมาจึงตัวด และข้างป่าข้าวตอกดอกไม้ต่อหน้า นางหงส์รู้สึกอับอายอย่างมาก จึงวิ่งร้องไห้กลับบ้านจนเหนื่อย ล้มตายอยู่กลางป่าอนตะแคงกลายเป็น เขานางหงส์ กันเขตแดนระหว่างอำเภอเมืองพังงา กับอำเภอทับปุดมาตั้งทุกวันนี้ ฝ่ายนายเต่าพอทราบข่าว ก็เสียใจเดินทางไปทูลตักเตือน มองทะเลจนขาดใจตายร่างของนายเต่าก็กลายเป็น"เขาเต่า"อยู่ชายทะเลในเขตอำเภอทับปุด ส่วนนายเต่าพอนางหงส์ เมื่อรู้ว่าลูกสาวตายกลางป่า ก็โกรธแค้นนายเต่า วิ่งตามหา มายังกลางป่า จนหมดแรงสิ้นใจตายกลางป่า จนเป็น เขาเต่า (สุจินตรา ถนัดกิจ ให้ข้อมูลเมื่อ 16 พฤศจิกายน)

1.12.2 เรื่องถ้ำน้ำผุด นานมาแล้วมีพระฤๅษณ์รูปหนึ่ง ได้เดินทางมาถึงตำบลถ้ำน้ำผุด เห็นมีป่าเขาเป็นที่ร่มรื่น และเงียบสงบ เหมาะแก่การปฏิบัติธรรม จึงปักกรดจำศีลภาวนาอยู่ ณ ที่นั้น ในขณะที่นั่งวิปัสสนาอยู่นั้นได้ยินเสียงดัง จนแผ่นดินสั่นสะเทือน เป็นเสียงที่ดังจากโพรงหินในป่า ภูเขา พร้อมกับน้ำไหลออกมามากมาย แต่พระ ฤๅษณ์นั้น ยังคงนั่งบำเพ็ญเพียรต่อไป จนถึงกลางดึกสงัด มีร่างของชายแก่คนหนึ่งสวมหมวกขาวถือไม้เท้า มีผมยาว หวดเครายาว เดินออกมาจากถ้ำ ตรงมาหาพระฤๅษณ์แล้วบอกพระฤๅษณ์ว่าอย่ามาบำเพ็ญเพียรที่นี่เลย ด้วยจะหาความสงบไม่ได้ เพราะต่อจากนี้ไป ณ ที่นี้ จะเกิดสิ่งมหัศจรรย์ คือ จะมีเสียงดังจากใต้ดิน แล้วมีน้ำผุดออกมาเป็นระยะ ๆ ขอให้ไปหาที่ที่สงบกว่านี้ พระฤๅษณ์รับคำ ชายชรานั้น ขอร้องให้พระฤๅษณ์ช่วยบอกชาวบ้านในละแวกนั้น ให้ช่วยกันสร้างศาลเจ้าขึ้นบูชา แล้ววางนั้นก็หายไป ต่อมาพระฤๅษณ์ได้ เล่าเรื่องนั้นให้ชาวบ้านฟัง ชาวบ้านบางคนก็เคยเห็นชายชราตรงกับที่พระฤๅษณ์เล่าให้ฟัง เดินหายไปทางถ้ำนั้นอยู่บ่อย ๆ จึงพากันเชื่อถือ แล้วได้ช่วยกันสร้างศาลเจ้าขึ้น บนเนินเขาเพื่อบูชา ในปัจจุบันผู้ผ่านไปหมดแล้ว แต่ได้มีผู้มีจิตศรัทธาสร้างขึ้นมาใหม่ คลุมบริเวณที่มีน้ำผุด ชาวบ้านเรียกว่า "ศาลเจ้าบุญเท่าก่อง" และมีพิธีไหว้เจ้ากันในเดือน ๓ ของทุกปี ปัจจุบันถ้ำน้ำผุด เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดพังงา มีลักษณะแปลกกว่าที่อื่นตรงที่ น้ำจะผุดออกมาไม่เป็นเวลา วันละ ๑ - ๓ ครั้ง ก่อนที่น้ำจะผุดมีเสียงดังสะเทือน ชาวพังงาเชื่อว่าผู้ที่เห็นน้ำผุดเท่านั้นจะมีบุญ ถ้าใครไม่มีบุญน้ำจะไม่ผุดให้เห็น (สุจินตรา ถนัดกิจ ให้ข้อมูลเมื่อ 16 พฤศจิกายน)

1.12.3 เรื่องถ้ำพุงช้าง มีพื้นอง ๒ คน พี่ชื่อยมดิงเป็นชาย น้องชื่อยมโดย เป็นหญิง ตั้งบ้านเรือนอยู่ที่ประจวบคีรีขันธ์ ต่อมานางยมโดยเสียชีวิตตามเคราะห์โคกมากจึงละทิ้งถิ่นเดิมไปตามยถากรรมจนมาถึงปลายคลองแสง ในเขตอำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี และอาศัยอยู่กับตาใจโดงในละแวกบ้านโกรธ ซึ่งมื่ออาชีพหาน้ำมันชันจากต้นยาง เนื่องจากตายมดิงเป็นคนขยันจนตาใจโดงพอใจมาก ถึงกับยกนางทองดิงให้แกตายมดิงครั้นอยู่มาวันหนึ่งมีโขลงช้างป่าเข้ามาทำลายไร่ข้าวและผักผลไม้ของตายมดิง ไล่ไปแล้วก็กลับมาอีกเป็นหลายคราวจนตายมดิงโกรธแค้น จะฆ่าช้างทั้งโขลงนั้นให้ได้ยังมีตาจุ่ม เป็นชาวบ้านพุ่มเรียง อำเภอไชยาเมื่ออาชีพค้าขายเดินทางไปต่างเมืองอยู่เสมอ ตาจุ่มมีช้างอยู่ ๒ เชือก เป็นช้างพังและช้างพลายเพื่อเป็นพาหนะในการบรรทุกสินค้า คราวนั้นตาจุ่มเดินทางจากไชยาไปค้าขายถึงเขาพนมและจะต่อไปยังตะกั่วป่า ขณะตาจุ่มพักช้างอยู่นั้น โขลงช้างที่ตายมดิงไล่วิ่งผ่านมา ช้างพลายของตาจุ่มเห็นช้างพังงามเข้าก็กระชากปลอกขาดออกวิ่งติดตามนางช้างพังป่านั้นไป ได้อาละวาดต่อสู้กับช้างพลายป่าจนผู้ช้างแตกกระจัดกระจายหนีไปคนละทิศละทางจนเป็นเหตุให้ตายมดิงสำคัญผิดติดตามล่าช้างของตาจุ่มเชือกหนึ่งด้วย ตายมดิง สะกดรอยล่าช้างกับหมาตัวหนึ่ง ตามมาจนถึงคลองสก ซึ่งน้ำเชี่ยวมาก ช้างพังเชือกหนึ่งกำลังท่องแก่งใจจิ่งหนี จนพลาดตกลงไปในคลองนั้น แรงกระแทกทำให้ตกลูกออกมา ลูกช้างตัวนั้นกลายเป็นหินอยู่กลางคลองสก จึงเรียกว่า หินลูกช้างโ มัจจนบัดนั้นตายมดิงยังคงติดตามรอยช้างต่อไป

โดยลากหอกตามไปเรื่อย ๆ ทางที่ลากหอกไปนั้น ทำให้ดินและหินแยกเป็นทางน้ำอยู่ในเขตอำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
โ เขาช้างที่กล่าวมาแล้วนั้น มีเรื่องเล่ามาว่า ตายมดิงได้ผูกช้างไว้จะไปช่วยการแต่งงานลูกสาวตามองคล้าย แต่ช้างได้ไปเหยียบข้าวในนาของตายมดิงเสียไปมาก
แล้วก็หนี ตายมดิงไล่ช้างมาตั้งแต่ตะกั่วป่ามาทันเข้าที่นี้ แล้วฆ่าช้างนั้นตาย ตายมดิงถอนขาเข้าไปพึ่งไว้ที่เขาลูกหนึ่ง จึงมีชื่อว่า โ เขาพังงา อยู่นั่น
เล่ากันต่อไปว่าเมืองนี้เดิมเรียกว่า โ เมืองพังงา โ มาภายหลังจึงเขียนไปเป็น พังงาแทน ส่วนช้างที่ตายมดิงฆ่าตายนั้น
ที่ผูกอยู่บนหลังช้างได้ตกลงมาคว่ำอยู่ทางท้ายช้าง แล้วกลายเป็นเขาอยู่ต่อท้ายเขาช้าง (ปิยพัชร วรจักรสุ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

ย

1.13 เนื้อเพลงเปลย

1.13.1 นกกาเหว่า

เจ้านกกาเหว่าเอ๋ย ไซ้ให้ไว้แม่กาพัก แม่กาก็หลงรัก คิดว่าลูกในอุทรธรม์
คาบเอาข้าวมาเผื่อ คาบเอาเหยื่อมาป้อน ถนอมไว้ในรังนอน ซ่อนเหยื่อมาให้กิน
ปีกแจ๋ยังอ่อน คลอแคล ทอแทจะสอนบิน พาลูกไปหากินที่ปากน้ำพระคงคา
ตื่นเจ้าเหยียบสาหร่าย ปากก็ไซ้หาปลา กินกึ่ง กินกึ่ง กินหอย กระพั้งแมงดา
กินแล้วก็โผมา จับที่ต้นหว้าโพธิ์ทอง ปีกแจ๋ยังอ่อน คลอแคล ทอแทจะสอนบิน
พาลูกไปหากินที่ปากน้ำพระคงคาตื่นเจ้าเหยียบสาหร่าย ปากก็ไซ้หาปลา
กินกึ่ง กินกึ่ง กินหอย กระพั้งแมงดา กินแล้วก็โผมา จับที่ต้นหว้าโพธิ์ทอง
(ปิยพัชร วรจักรสุ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.13.2 จันทรเจ้า

จันทรเอ๋ยจันทรเจ้า ขอข้าวขอแกง ขอแหวนทองแดง ผูกมือน้องข้า
ขอช้างขอมา ไหน่องข้าซี ขอเกาอี้ไหน่องขานั่ง
ขอเตียงตั้งไหน่องขานอน ขอละครไหน่องข้าดู
ขอยายชูลี้น้องข้าเถิด ขอยายเกิดลี้นตัวตัวเอง
(สวาด นราคม ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.13.3 วัดเอ๋ยวัดโบสถ์

วัดเอ๋ยวัดโบสถ์ ปลูกข้าวโพด สาลี
ลูกเขยตกยาก แมยายก็พวากลูกสาวหนี
ไอ้ข้าวโพดสาลี ป่านจะนี้จะโรยราเอ๋ย
(สวาด นราคม ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.13.4 ไก่เถื่อน

ไก่เถื่อนเหอ ชันเทือนทั้งบ้าน
ลูกสาวซี้ครัน นอนให้แม่ปลุก
ฉวยได้ตามขวาน แยกวานดังพลุก
นอนให้แม่ปลุก ลูกสาวซี้ครันการเหอ
(พงษ์พัฒน์ นิมนงค์ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.13.5 ไก่แจ้

ไก่แจ้เหอ วายน้ำซ้อแซไปขอเมีย
ขันหมากก็ลอยน้ำเสีย เอาไพรขอเมียละไก่แจ้
มาแวะเรือนน้อง ขอเงินขอทองสองสามแคร์
เอาไพรขอเมียละไก่แจ้ มาแวะเรือนน้องก่อนเหอ
(พงษ์พัฒน์ นิมนงค์ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.13.6 โยกเยก

โยกเยกเอ๋ย น้ำทวมเมษย
กระต่ายลอยคอ หมาหางงอ กอดคอโยกเยก
(ปิยพัชร เพ็ชรศิริ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.16 เนื้อเพลงประกอบการละเล่น

1.16.1 จำจี

จำจีมะเขือเปราะ กะเทาะหน้าแว่น
พายเรือออกแอน กะแทนต้นกุ่ม
สาวสาวหนุ่มหนุ่ม อาบน้ำท่าไหน
อาบน้ำท่าวัด เอาแบ่งที่เหนผัด
เอากะระจกที่ไหนสอง เยี่ยมเยียมมอมมอม
นกขุนทองร้องเนอ

1.16.2 ฐกีนหาง

พ่องู : โ แม่ญเอยกินน้ำบ่อไหนโ

แม่ญ : โ กีนน้ำบ่อโสกโยกไปโยกมาโ พร้อมแสดงอาการส่ายตัวไปมา

พ่องู : โ แม่ญเอยกินน้ำบ่อไหนโ

แม่ญ : โ กีนน้ำบ่อหินบินไปบินมาโ พร้อมแสดงอาการบินไปบินมา

พ่องู : โ แม่ญเอยกินน้ำบ่อไหนโ

แม่ญ : โ กีนน้ำบ่อทรายย้ายไปย้ายมาโ พร้อมแสดงอาการส่ายตัวไปมา

พ่องู : โ กีนหัวกีนหางกีนกลางตลอดตัวโ

(เจนจิรา บั้นทอง ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.16.3 ฐรืขาวสาร

ฐรืขาวสาร สมมะนานขาวเปลือยกย

เด็กน้อยตาเหลือก เลือกท้องโบลานย

คดขาวใสจัน คอยพานคนข้างหลังโ

(จุฑาวรรณ สรรพเจริญ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.16.4 มอญซอนผา

มอญซอนผา ตุกตาอยู่ข้างหลังย

โไวโนโนโไวโน ฉันจะตีกันเธอ

(สุภาวดี เพิ่มพูน ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.17 บทคำรองย

1.17.1 ฐำวงกลองยาว

เอามาละเวย เอามาละเวย

เอยมาละวา เอยมาละวา

มาแต่ของเขา ของเราก็ไม่มาย

ใครมีมะกรูด มาแลกมะนาว

ใครมีมะกรูด มาแลกมะนาว

ใครมีลูกสาว มาแลกลูกเขย

เอวอะเอาเหวย ลูกเขยกลองยาว

(สุภาวดี เพิ่มพูน ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.21 บทสวดมนตย

1.21.1 บูชาพระรัตนตรัย

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ะคะฉวา, พุทฐัง ะคะฉวันตัง อะภิวาเทมิ ฯ (กราบ)

สวากขาโต ะคะฉวะตา ธัมโม, ธัมมัง นะมัสสามิ ฯ (กราบ)

สุปะฏิบันโน ะคะฉวะโต สาวะกะสังโฆ, สังฆัง นะมามิ ฯ (กราบ)

(ปิยพัชร วรจักรสุ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.21.2 แม่เมตตาโหสรรพสัตว์

สัตว์เพ สัตตา สัตว์ทั้งหลายที่เป็นเพื่อนทุกข์ เกิดแก่เจ็บตาย ด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น

อะเววา โหนตุ จงเป็นสุขเป็นสุขเถิด อย่าได้มีเวรแก่กันและกันเลย

อัปะยาปัชฌา โหนตุ จงเป็นสุขเป็นสุขเถิด อย่าได้เบียดเบียนซึ่งกันและกันเลย

อะนีฆา โหนตุ จงเป็นสุขเป็นสุขเถิด อย่าได้มีความทุกข์กาย ทุกข์ใจเลย

สุขี อุตตานัง ปะริหะรันตु จงมีความสุขกาย สุขใจ รักษาตนให้พ้นจากทุกข์ภัยทั้งสิ้นเถิด

(ปิยพัชร วรจักรสุ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.21.3 บทแผ่ส่วนกุศล

อิทัง เม มาตาปิตูนัง โหตุ สุขิตา โหนตุ มาตาปิตะโร

อิทัง เม ญาคูตีนัง โหตุ สุขิตา โหนตุ ญาคูตะโย

อิทัง เม คุรุบัชฌายาจารย์านัง โหตุ สุขิตา โหนตุ คุรุบัชฌายาจารย์า

อิทัง สัพพะเทวะตานัง โหตุ สุขิตา โหนตุ สัพเพ เทวา

อิทัง สัพพะเปตานัง โหตุ สุขิตา โหนตุ สัพเพ เปตา

อิทัง สัพพะเวรีนัง โหตุ สุขิตา โหนตุ สัพเพ เวรี

อิทัง สัพพะสัตตานัง โหตุ สุขิตา โหนตุ สัพเพ สัตตา

(ปิยาภรณ์ ศรีสงคราม ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.23 ปริศนาคำทาย

1.23.1 ไอ้ไร้เห่อตันเท่าครก โปปรกดินย

เฉลย. (ตะไคร้) (ปิยาภรณ์ ศรีสงคราม ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

- 1.23.2 ไ้โหรเหือดต้นเท่าขา ไ้วาเวเดียว
 เฉลย (ต้นกล้วย) (ปิยพัชร วรจักรสุ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)
- 1.23.3 ไ้โหรเหือดแกเรียกหาว สาวเรียกอ้อนย
 เฉลย (มะพร้าว) (เจนจิรา บันทอง ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)
- 1.23.4 ไ้โหรเหือดต้นอะไร ชื่อกับใบไม่เหมือนกันย
 เฉลย (กล้วย) (เจนจิรา บันทอง ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)
- 1.23.5 ไ้โหรเหือดต้นเท่าลำเรือ ใบหอเกลือไม่มีด
 เฉลย (ต้นสน) (สวาด นราคม ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)
- 1.23.6 ไ้โหรเหือดอยู่กลางป่า สวมชฎาแหลมเบียบย
 เฉลย (หน่อไม้) (สวาด นราคม ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)
- 1.23.7 ไ้โหรเหือดเด็ก ๆ นุ่งผ้า พอใหญ่ขึ้นมาเอาผ้าโพกหัวย
 เฉลย (มะเขือ) (อมรทิพย์ ชัยรักษ์ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)
- 1.23.8 ไ้โหรเหือดเด็กดำนอนในมุ้งขาว เรือนปั้นหยาทาสีเขียว
 เฉลย (น้อยหน้า) (อมรทิพย์ ชัยรักษ์ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)
- 1.23.9 ไ้โหรเหือดใบหยัก ๆ ลูกรักเต็มคอย
 เฉลย (มะละกอ) (ศรายุทธ ศิริรักษ์ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)
- 1.23.10 ไ้โหรเหือดลูกแก่ แม่ตายย
 เฉลย (ต้นกล้วย) (ศรายุทธ ศิริรักษ์ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)
- 1.23.11 ไ้โหรเหือดหัวเหมือนกอไม้ หางเหมือนไม้พายย
 เฉลย (งู) (อารี คงแก้ว ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)
- 1.23.12 ไ้โหรเหือดกนซีฟ้า หนาไถดิน
 เฉลย (หอย) (อารี คงแก้ว ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)
- 1.23.13 ไ้โหรเหือดไข่มุ่จึกฟัก แม่ใจักษ์ไม่รักลูก
 เฉลย (เต่า) (สำเร็จ นราคม ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)
- 1.23.14 ไ้โหรเหือดคุดคู้ยในถ้ำ นอนคว่ำหัวเขาย
 เฉลย (จิ้งหรีด) (สำเร็จ นราคม ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)
- 1.23.15 ไ้โหรเหือดเอวบาง ๆ ขึ้นตยางสูงลิบย
 เฉลย (มด) (สำเร็จ นราคม ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)
- 1.23.16 ไ้โหรเหือดขี่ขาเดินมา หลังคามุงกระเบื้องย
 เฉลย (เต่า) (ชนาภา คำวร ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)
- 1.23.17 ไ้โหรเหือดตัวดำท่ายแดง ใช้เหล็กแทงเป็นอาวุธ
 เฉลย (ผึ้ง) (ชนาภา คำวร ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)
- 1.23.18 ไ้โหรเหือดสองตีนบังแดด แปรตีนเดินมาย
 เฉลย (ปู) (ชนาภา คำวร ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)
- 1.23.19.เย็นออกเป็นฝูง เหมือนกับจุงกันมา
 เฉลย (ค้างคาว) (เกษตรภรณ์ แสงสี ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)
- 1.23.20. ไ้โหรเหือดตาอยู่ยในถ้ำ นอนคว่ำคูกเขาย
 เฉลย (กบ) (เกษตรภรณ์ แสงสี ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)
- 1.23.2 ไ้โหรเหือดแกฆ่าลงโคลน กระโจนลงน้ำย
 เฉลย (กล้วยแขก) (เกษตรภรณ์ แสงสี ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)
- 1.23.22 ไ้โหรเหือดคว่ำอ้นหงายอ้น ดันกันหนาละย
 เฉลย (ขนมครก) (อลงกรณ์ หินน้อย ให้ข้อมูลเมื่อ 14 พฤศจิกายน)
- 1.23.23 ไ้โหรเหือดคุดคู้ยในดิน เวลาจะกินต้องเอาไม้สอย
 เฉลย (ข้าวในหม้อดิน) (อลงกรณ์ หินน้อย ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)
- 1.23.24 ไ้โหรเหือดชื่อเป็นปลา ตัวเป็นขนม นอนจมอยู่ในหม้อย
 เฉลย (ปลาгим) (อลงกรณ์ หินน้อย ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)
- 1.23.25 ไ้โหรเหือดตั้งพัง ตาหรงขุด น้ำไหลไม่หยุด จระเข้ไม่ลย
 เฉลย (ขนมจีน) (อลงกรณ์ หินน้อย ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)
- 1.23.26 ไ้โหรเหือดตากแดดสด รดน้ำเหี่ยว
 เฉลย (ข้าวตอก) (จันทร์สุดา นราคม ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)
- 1.23.27 ไ้โหรเหือดมะลิลอยฟ้า จรกาลงสรย
 เฉลย (ถั่วดำ) (จันทร์สุดา นราคม ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)
- 1.23.28 ไ้โหรเหือดมีสองหน้า มีงาเต็มตัวย

เฉลย (ข้าวเกรียบงา) (จันทร์สุตา นราคม ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.23.29 ไฉ่โหล่เหอหุบเทาจัน บานเทากระดงย

เฉลย (ข้าวเกรียบวาว) (ปิยาภรณ์ ศรีสงคราม ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.23.30 ไฉ่โหล่หลงน้ำงาผ้า ขึ้นมาลอนจอนย

เฉลย (ข้าวต้มมัด) (ปิยาภรณ์ ศรีสงคราม ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.25 ภาษาที่ใช้กับสัตว์

1.25.1 เหมียว เหมียววัดถึงจ้ง (จันทร์สุตา นราคม ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.25.2 หมาน้อยมากินข้าวได้แล้ว (ปิยาภรณ์ ศรีสงคราม ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.26 ภาษิตย

1.26.1 เขียนด้วยมือลบด้วยเท้า (อลงกรณ์ หินน้อย ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.26.2 เขียนเสือให้วัวกลัว (อลงกรณ์ หินน้อย ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.26.3 เขามือองตวลัว ตอกลิวตาตาม (เกศราภรณ์ แสงสี ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.26.4 เขาด้ายเข้าเข็ม (เกศราภรณ์ แสงสี ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.26.5 ขวานผ่าซาก (ปิยาภรณ์ ศรีสงคราม ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.26.6 ขายผ้าเอาหน้ารอด (ปิยาภรณ์ ศรีสงคราม ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.26.7 ข้าวใหม่ปลามัน (สวาด นราคม ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.26.8 ขาวยากหมากแพง (สวาด นราคม ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.26.9 ชี้นิ้วชวนตี (สุภาวดี เพิ่มพูน ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.26.10 ชี้นิ้วให้หมากิน (สุภาวดี เพิ่มพูน ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.26.11 ชี้นิ้วใหญ่ให้เด็กเห็น (สุภาวดี เพิ่มพูน ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.26.12 ชี้นิ้วจับตักแตน (อารี คงแก้ว ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.26.13 ชี้นิ้วชี้หมา (อารี คงแก้ว ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.26.14 ชี้นิ้วชี้หมา ชี้นิ้วชี้หมา (อารี คงแก้ว ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.26.15 แกว่งเท้าหาเสี้ยน (อารี คงแก้ว ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.26.16 กำแพงมีหู ประตูมีช่อง (อารี คงแก้ว ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.26.17 คบคนในดูหน้า ชื้อผ้าในดูเนื้อ (สมพล เทพณรงค์ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.26.18 คดในข้องอในกระดูก (สมพล เทพณรงค์ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.26.19 ความรู้ท่วมหัวเอาตัวไม่รอด (อลงกรณ์ หินน้อย ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.26.20 จับเสื้อมือเปล่า (สมพล เทพณรงค์ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.29 สำนวนย

1.29.1 ชักแม่น้ำทั้งห้า (จันทร์สุตา นราคม ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.29.2 ซา ๆ ได้พราเลมงาม (จันทร์สุตา นราคม ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.29.3 ซางตายทั้งตัวเอาใบบัวมาปิด (จันทร์สุตา นราคม ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.29.4 ซุปมือเปิบ (ปิยาภรณ์ ศรีสงคราม ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.29.5 ตักบาตรอย่าถามพระ (ปิยาภรณ์ ศรีสงคราม ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.29.6 ตัดหางปลอยวัด (ปิยาภรณ์ ศรีสงคราม ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.29.7 ตาบอดได้แว่น (อลงกรณ์ หินน้อย ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.29.8 ตำข้าวขารกรอกหม้อ (อลงกรณ์ หินน้อย ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.29.9 ตำนานพริกละลายแม่น้ำ (อลงกรณ์ หินน้อย ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.29.10 ตู๋งูให้กากิน (ปิยพัชร วรจักรสุ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.29.11 ตู๋งูให้หลังหัก (ปิยพัชร วรจักรสุ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.29.12 ตีตนก่อนไข (ปิยพัชร วรจักรสุ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.29.13 ตีปลาหน้าไซ (ปิยพัชร วรจักรสุ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.29.14 นกสองหัว (ปิยพัชร วรจักรสุ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.29.15 น้ำขึ้นให้รีบตัก (ปิยพัชร วรจักรสุ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.29.16 น้ำท่วมปาก (ปิยพัชร วรจักรสุ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.29.17 ปลาติดร่างแห (ปิยพัชร วรจักรสุ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.29.18 ปากปราศรัยใจเชื่อถือ (ปิยพัชร วรจักรสุ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.29.19 ปากว่าตาขยิบ (ปิยพัชร วรจักรสุ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

1.29.20 ปิดทองหลังพระ (ปิยพัชร วรจักรสุ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

2. อมขปาฐะย

2.3 การละเล่นของเด็กย

2.3.1 ม้าก้านกล้วย (รัตนดา คະນິงการ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

2.3.2 หมากเก็บ (รัตนดา คະນິงการ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

2.3.3 เดินกะลา (รัตนดา คະນິงการ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

2.3.4 ซอนแอบ (รัตนดา คະນິงการ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

2.3.5 เป้ายิงจวบ (รัตนดา คະນິงการ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

2.3.6 จี๊จ๊ับ (รัตนดา คະນິงการ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

2.3.7 นอยออก (รัตนดา คະນິงการ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

2.3.8 ตีจ๊ับ (รัตนดา คະນິงการ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

2.3.9 หม้อข้าวหม้อแกง (รัตนดา คະນິงการ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

2.3.10 กระโดดยาง (รัตนดา คະນິงการ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

2.5 ความเชื่อ

2.5.1 ผีตากผ้าอ้อม

ผีตากผ้าอ้อม เป็นความเชื่อที่เล่ากันว่า เวลา 16.00 โย 18.00 น. ช่วงระยะเวลาจะเป็นช่วงที่เชื่อมต่อกันระหว่างโลกมนุษย์กับโลกที่สาม ภูติผีปีศาจจะออกมาในช่วงนี้ ผีบางตนที่เป็นตายทั้งกลมหรือตายพร้อมลูก ก็จะมาออกมายกและตากผ้าอ้อมของลูก (อลงกรณ์ หินน้อย ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

2.5.2 ห้ามนอนหัวค้ำ

สมัยโบราณผู้เฒ่าผู้แก่จะห้ามมิให้ลูกหลานนอนหัวค้ำ เพราะจะถูผีอำ หรือไม่ก็จะมาขโมยเอาวิญญาณของเราไป หรือหลอกล่อให้เราไปอยู่ด้วย (อลงกรณ์ หินน้อย ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

2.5.3 ห้ามนอนหันหัวไปทางทิศตะวันตกเพราะจะทำให้เจ็บป่วย อายุสั้น เพราะเป็นทิศของคนตาย

(อารี คงแก้ว ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

2.5.4 ห้ามเล่นเงาตอกลางคืน

เพราะจะทำให้เด็กเกิดเหตุร้ายตามมา ไม่ว่าจะเป็นผี วิญญาณร้าย ทั้งหลายที่ผ่านมา อาจจะมองเห็นเด็กได้จากเงาของเด็กนั้น ซึ่งจะทำให้พวกผี วิญญาณเหล่านี้จะคอยตามไปปรกพรวนหรือหลอกหลอนเด็กได้ เมื่อยามนอนหลับ (อารี คงแก้ว ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

2.6 เครื่องมือประกอบอาชีพ

2.6.1 มีดกรีดยาง (อารี คงแก้ว ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

2.6.2 เหล็กเขี่ยม (อารี คงแก้ว ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

2.6.3 มีดพรว (อลงกรณ์ หินน้อย ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

2.6.4 เลื่อยเหล็ก (อลงกรณ์ หินน้อย ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

2.6.5 แห (ปิยาภรณ์ ศรีสงคราม ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

2.6.6 คันเบ็ด (ปิยาภรณ์ ศรีสงคราม ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

2.6.7 จอบ (อมรทิพย์ ชัยรักษ์ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

2.6.8 ขวาน (อมรทิพย์ ชัยรักษ์ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

2.10 ประเพณี

2.10.1 ประเพณีลอยกระทง (อมรทิพย์ ชัยรักษ์ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

2.10.2 ประเพณีลากพระ (อมรทิพย์ ชัยรักษ์ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

2.10.3 ประเพณีแต่งงาน (อมรทิพย์ ชัยรักษ์ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

2.10.4 ประเพณีสงกรานต์ (สุจินตรา ถนัดกิจ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

2.10.5 ประเพณีรับขวัญหลาน (สุจินตรา ถนัดกิจ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

2.10.6 ประเพณีบวชนาค (สุจินตรา ถนัดกิจ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

2.10.7 ประเพณีสารทเดือนสิบ (อารี คงแก้ว ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

2.10.8 ประเพณีตรุษจีน (อารี คงแก้ว ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

2.10.9 ประเพณีกินเจ (อารี คงแก้ว ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

2.10.10 ประเพณีแห่เทียนพรรษา (สมพล เทพณรงค์ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

2.10.11 ประเพณีฝังลูกนิมิต (สมพล เทพณรงค์ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

2.18 ศาสนพิธี

2.18.1 พิธีขึ้นบ้านใหม่ (จุไรรัตน์ นราคม ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤษภาคม)

2.18.2 พิธีสวดบ้าน (จุไรรัตน์ นราคม ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤษภาคม)

2.18.3 พิธีไหว้ภูมิ (จุไรรัตน์ นราคม ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤษภาคม)

2.18.4 พิธีตั้งศาลตายาย (จุไรรัตน์ นราคม ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤษภาคม)

2.18.5 พิธีตั้งเจ้าที่ในสวน (จุไรรัตน์ นราคม ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤษภาคม)

2.20 อาหาร

2.20.1 ผัดหน่อไม้ (อารี คงแก้ว ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

สวนผสม

1. หมูขึ้น 1 ซีด
2. กระเทียม 5 กลีบ
3. หน่อไม้หั่นเป็นท่อน 1 ถ้วย
4. น้ำตาล 1 ช้อนชา
5. น้ำปลา 2 ช้อนชา

2.20.2 แกงพุงปลา (อาร์ คิงแก้ว ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

ส่วนผสม

1. มะเขือ 10 ลูก
2. มัน ครึ่งลูก
3. มะละกอ ครึ่งลูก
4. น้ำไตปลา 1 ขวด
5. เกลือ ครึ่งช้อนชา
6. น้ำตาล 1 ช้อนชา

2.20.3 ปลาทอด (อาร์ คิงแก้ว ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

ส่วนผสม

1. ปลา 3 ตัว
2. เกลือ 1 ช้อนชา

2.20.4 หมูทอด (อาร์ คิงแก้ว ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

ส่วนผสม

1. หมูขึ้น 1 ซีด
2. เกลือ 1 ช้อนชา

2.20.5 แกงส้มปลา (อาร์ คิงแก้ว ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

ส่วนผสม

1. เครื่องแกงส้ม
2. ปลาหั่นท่อน 10 ชิ้น
3. เกลือ 1 ช้อนชา
4. น้ำตาล 1 ช้อนชา

2.21 เครื่องดื่ม

2.21.1 น้ำใบเตย (สุจินทรา ทัศนกิจ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

ส่วนผสม

1. ใบเตย
2. น้ำตาลเชื่อม
3. น้ำเปล่า

2.21.2 น้ำกระเจี๊ยบ (สุจินทรา ทัศนกิจ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

ส่วนผสม

1. กระเจี๊ยบ
2. น้ำตาลเชื่อม
3. น้ำเปล่า

2.21.3 น้ำแมงลัก (สุจินทรา ทัศนกิจ ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

ส่วนผสม

อ 17 พฤศจิกายน)

ส่วนผสม

1. แมงลัก
2. น้ำเปล่า
3. น้ำแดง
3. ผสม มีทั้งฆาปาฐะและอมุฆาปาฐะ

3.2 การแสดงท่าทางประกอบคำร้อง

3.2.1 รำหน้ากลองยาว (อาร์ คิงแก้ว ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

3.2.2 รำแห่หน้าภาค (จุไรรัตน์ นราคม ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

3.2.3 รำแห่กระบวนเรือพระ (จุไรรัตน์ นราคม ให้ข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน)

3.3 การแสดงพื้นบ้าน มหรสพ

อลงกรณ์ หินน้อย เกิดวันเสาร์ ที่ 29 มกราคม 2535 อายุ 24 ปี เพศชาย ที่อยู่ 112/132 หมู่ที่ 3 ตำบลท่าทองกลาง อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา 82180 เบอร์โทรศัพท์ 098-4597612 ให้ข้อมูลนางสาวสัตบุศย์ ประสมกิจ เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2559

อารี คงแก้ว เกิดวันอังคาร ที่ 15 มกราคม 2508 อายุ 52 ปี เพศหญิง ที่อยู่ 11/43 หมู่ที่ 3 ตำบลท่าทองกลาง อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา 82180 เบอร์โทรศัพท์ 089-6793654 ให้ข้อมูลนางสาวสัตบุศย์ ประสมกิจ เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2559

[คดีชน](#) :คดีชนวิทยาย